

FM: Inflācija turpina atkāpties

Publicēts: 31.01.2018.

Kā liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati, patēriņa cenās Latvijā š.g. oktobrī pieauga par 2,8%, salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo mēnesi. Tādējādi jāsecina, ka inflācijas spiediens turpināja atkāpties un šī brīža patēriņa cenu tendences labi raksturo attīstību, kāda ir gaidāma arī turpmākajos šī gada mēnešos, – cenu kāpums turpinās samazināties.

Cenu pieaugums oktobrī gada griezumā reģistrēts lielākajai daļai preču un pakalpojumu. Taču lielāko devumu cenu kāpumā nodrošināja pārtikas cenu palielinājums par 5,7%, izskaidrojot 1,2 procentpunktus no kopējā inflācijas līmeņa oktobrī. Svarīgi atzīmēt, kā samērā straujais pārtikas cenu kāpums saistīts tikai ar atsevišķu pārtikas produktu cenu pieaugumu, ko izraisījuši galvenokārt faktori ārējos tirgos, kamēr lielākajai daļai pārtikas preču cenu palielinājums ir visai mērens. Tā piena produktu, eļļu un taukvielas, kā arī svaigo augļu cenas oktobrī palielinājās attiecīgi par 14,5%, 25,7% un 10,4%, salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu. Eļļu un piena produktu cenu straujais kāpums ir saistīts ar ierobežoto šo preču piedāvājumu pasaules tirgos un līdzīga cenu dinamika vērojama visā pasaulē. Turpretim tādiem pārtikas produktiem kā gaļa un gaļas izstrādājumi, zivis un jūras veltes, maize un graudaugi cenu kāpums bija ievērojami mazāks. Šo produktu cenas bija attiecīgi par 3,9%, 1,6% un 0,3% augstākas nekā pirms gada. Savukārt cukura cenas oktobrī samazinājušās par 14,3%. Jāatzīmē, ka oktobrī fiksētais pārtikas preču cenu pieaugums ir zemākais kopš jūnija un ir vērojama samazinājuma tendence.

Noderīga ziņa? Padalies!

Jēlnaftas cenas pasaules biržās š.g. oktobrī sasniedza augstāko līmeni kopš šī gada sākuma jeb 57,7 ASV dolārus par barelu, tādējādi degvielas cenas Latvijā, kas visai operatīvi reaģē uz naftas cenu svārstībām, oktobrī palielinājās par 5,6%, salīdzinot ar attiecīgo mēnesi iepriekšējā gadā. Taču jāatzīmē, ka oktobrī fiksētais degvielas cenu kāpums ir mazāks nekā vidēji kopš sākuma, jo desmit mēnešos kopā degvielas cenas pieauga par 9,2%. Oktobrī sākusies jaunā apkures sezona un, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, siltumenerģijas tarifi ir pieauguši vidēji par 4,4%. Ņemot vērā novembrī noteiktos tarifus par māsaimniecībām piegādāto siltumenerģiju, līdzīgs siltumenerģijas cenu kāpums gaidāms arī nākamajā mēnesī. Savukārt gāze oktobrī bija par 6,7% dārgāka nekā pirms gada. Ņemot vērā, ka gāzes tarifi māsaimniecībām tiek pārskatīti divas reizes gadā, attiecīgi janvārī un jūlijā nāfiksēti uz pusgadu, š.g. otrajā pusē visos mēnešos gāzes cenas pieaugums svārstās ap 7%.

No pakalpojumiem straujākais cenu kāpums oktobrī bija fiksēts apdrošināšanai, par 51,7%, salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo mēnesi, ko galvenokārt noteica autotransportlīdzekļu apdrošināšanas pakalpojumu sadārdzinājums. Savukārt veselības aprūpes pakalpojumu cenu pieaugumu par 3,3% noteica dārgākie ambulatorie un slimnīcu pakalpojumi, kā arī atsevišķu farmaceitisko produktu sadārdzinājums. Telekomunikāciju un atpūtas pakalpojumu cenas palielinājās par attiecīgi 4,4% un 2,2%.

Lai arī patēriņa cenu kāpums Latvijā šogad ir būtiski straujāks nekā iepriekšējos gados, tomēr, ja izslēgtu ārējos faktorus un novērtētu pamatinflāciju, kas galvenokārt izskaidro iekšējā tirgus ekonomiskos procesus, tad inflācijas līmenis desmit mēnešos būtu nedaudz zem 2%. Šāds inflācijas līmenis kopumā atbilst arī ekonomikas pieauguma tempu paātrinājumam šogad. Bāzes efektu ietekmē gada inflācija šā gada pēdējos divos mēnešos nedaudz samazināsies, tādējādi vidējā inflācija 2017.gadā būs tuvu 3%.

Mēneša griezumā patēriņa cenas palielinājās par 0,7% un pārsvarā cenu kāpumu noteica oktobrim raksturīgā sezonālitate dārzeņu, kā arī apģērbu un apavu cenās. Tirdzniecībā nonākot ziemas sezonas kolekcijām, apģērbu un apavu cenas palielinājušās attiecīgi par 3,3% un 8,2%. Dārzeņu cenas pēc sezonālā krituma ražas novākšanas periodā atgriežas ierastajā līmenī, mēneša laikā pieaugot par 7,9%. Vērā ņemamu inflāciju paaugstinošu ietekmi radīja arī degvielas, kā arī piena un sviesta cenu kāpums.

 [Pieteikties jaunumu saņemšanai e-pastā](#)

Vairāk par šo tēmu

[FM: Jūlijā Latvijā atgriežas inflācija](#)

10/08/2020

[FM: Straujā degvielas cenu krituma dēļ maijā fiksēta deflācija](#)

08/06/2020

[FM: Patēriņa cenas aprīlī palika nemainīgas](#)

05/06/2020

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-inflacija-turpina-atkapties-0>